

B Griekse en Latijnse Taal en Cultuur
Radboud Universiteit

© 2026 Academion

www.academion.nl
info@academion.nl

Projectcode P2413

Inhoud

Samenvatting	4
Scoretabel	5
Introductie	6
Procedure	6
Panel	7
Informatie over de instelling en opleiding	8
Beschrijving van de beoordelingsstandaarden	9
Organisatie	9
Aanbevelingen van het vorige visitatiepanel	9
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	11
Standaard 3. Toetsing	17
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	20
Eindoordeel	21
Aanbevelingen	21
Bijlage 1. Beoogde leerresultaten	22
Bijlage 2. Opleidingscurriculum	23
Bijlage 3. Bezoekprogramma	25
Bijlage 4. Geraadpleegde materialen	26

Samenvatting

Beoogde leerresultaten

De bacheloropleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur van de Radboud Universiteit hanteert een onderscheidend profiel dat voor (aspirant-) studenten herkenbaar is. Die profilering kenmerkt zich door de integratie van klassieke en provinciaal-Romeinse archeologie en het zogenaamde ‘driestromenland’: een derde Griekse taal, een derde Latijnse taal en een derde cultuurvakken gericht op de Oudheid. Het profiel biedt brede mogelijkheden voor verdere studie in masteropleidingen en (daaropvolgende) carrières, bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, als leraar klassieke talen. De opleiding hanteert de academische doelstelling van de Faculteit der Letteren en heeft daarnaast zes eigen eindkwalificaties opgesteld. Deze zijn op het NLQF-niveau 6 geformuleerd met een wetenschappelijke oriëntatie.

Onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving stelt studenten in staat om de beoogde eindkwalificaties op het bachelorniveau te realiseren. De eindkwalificaties zijn vertaald in een inhoudelijk actueel, samenhangend en logisch opgebouwd curriculum met duidelijke leerdoelen per vak. Positief is de geïntegreerde aandacht voor onderzoeksvaardigheden en de sterke koppeling met actuele onderzoeksprojecten van docenten. Studenten en alumni geven aan zich hierdoor goed voorbereid te voelen op het afstuderen via de bachelorscriptie. De begeleiding bij de afstudeerscriptie is goed. De internationale oriëntatie is passend en studenten hebben voldoende mogelijkheden om internationale ervaring op te doen. De verplichte onderdelen van de major dekken de eindkwalificaties af en het concept van het ‘driestromenland’ wordt hierin consistent doorgevoerd. De profilering van de opleiding is duidelijk herkenbaar in het curriculum, met name in de interdisciplinaire cultuurvakken met aandacht voor (regionale) Romeinse archeologie, die ook door studenten worden gewaardeerd. De keuzeruimte stelt studenten in staat hun interesses te volgen en zich interdisciplinair te verbreden. Een kanttekening is dat studenten in theorie een aanzienlijk deel van het programma buiten de opleiding kunnen volgen. Hoewel dat naar verwachting bijna niet zal voorkomen en de eindkwalificaties via de verplichte vakken worden geborgd, adviseert het panel om de keuzeruimte in het tweede studiejaar opleidingsspecifiek in te vullen om de opleidingskern te versterken en de aansluiting op een educatieve master voor alle studenten te borgen. Het AI-beleid richt zich momenteel vooral op restricties en het is een aanbeveling om proactiever te reflecteren op de rol van AI in onderwijs en onderzoek om -naast een universiteitsbeleid- tot een opleidingsspecifiek beleid te komen, waarbij de AI-geletterdheid van studenten en docenten verder wordt ontwikkeld.

De opleiding hanteert passende toelatingseisen en speelt via een apart traject met intensiveringscolleges adequaat in op verschillen in instroom wat betreft taalbeheersing. De begeleiding is een sterk punt van de opleiding: docenten, de studieadviseur en mentoren geven goede, persoonlijke en toegankelijke begeleiding. Het kleinschalige, activerende onderwijs en de gevarieerde werkvormen zijn positief en bieden ruimte voor academische vorming, zelfstandigheid en kritisch denken. Het programma is studeerbaar, maar het rendement is naar mening van de opleiding te laag. De plannen om het rendement nader te analyseren en hierin de nieuwe leerlijn Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling gerichte aandacht aan te gaan besteden zijn goed. Het docententeam is betrokken en deskundig, en het opleidingsmanagement stelt de onderwijskwaliteit voorop, ondanks externe druk. Het is een aanbeveling aan het faculteitsbestuur om de continuïteit van de archeologische expertise te borgen.

Toetsing

De opleiding beschikt over een stevig en gedetailleerd toetsbeleid dat is verbonden met het facultaire beleid. Een aandachtspunt in het beleid vormt het ontbreken van een uitgewerkt beleid voor het gebruik van AI bij toetsing. De toetsen sluiten aan bij de eindkwalificaties en leerdoelen, en zijn daarmee valide. Procedures voor toetsing en beoordeling worden zorgvuldig gevolgd, onder meer via het vierogenprincipe en structurele afstemming tussen examinatoren. De toetsing is voldoende transparant voor studenten en beoordelingen zijn voldoende betrouwbaar. De opleiding zet met name schriftelijke tentamens in en vanwege bezuinigingen zijn enkele schriftelijke tentamens samengevoegd. Dit is minder wenselijk in het kader van de studeerbaarheid omdat het veel stof ineens betreft. Het is een advies om te blijven streven naar een studeerbaar en gevarieerd toetsprogramma. Formatieve evaluatiemomenten en feedback zijn structureel ingebed: deze zorgen voor betekenisvolle leermomenten voor studenten. De beoordelingsprocedure voor bachelorscripties is zorgvuldig ingericht en wordt consequent toegepast. De beoordelingsformulieren bestaan uit heldere en logische criteria, worden uitgebreid ingevuld en de toegekende oordelen zijn herkenbaar. De facultaire en de examenscommissie borgen de kwaliteit van toetsing en beoordeling gezamenlijk conform de wettelijke vereisten. De onder de facultaire examenscommissie functionerende toetsadviescommissie functioneert goed en zorgt voor een structurele monitoring van de kwaliteit van toetsing en beoordeling.

Gerealiseerde leerresultaten

Studenten realiseren de eindtermen op het NLQF-niveau 6. De afstudeerscripties laten originele onderwerpen zien, waarbij studenten mooie eigen accenten kunnen leggen. Studenten tonen goede taalvaardigheden en onderzoeksvaardigheden, en kunnen hun onderzoek op heldere wijze schriftelijk rapporteren. Alumni kunnen diverse vervolgmasters en (daarna) carrièrepaden kiezen, waarbij het leraarschap het meest frequent voorkomt. Andere alumni komen bijvoorbeeld terecht bij de overheid of in de journalistiek. Om zich te oriënteren op vervolgopleidingen en carrières organiseert de Radboud Universiteit periodiek een mastermarkt voor studenten en wordt er binnen het mentoraat regelmatig gesproken over vervolgstappen na de bacheloropleiding GLTC.

Scoretabel

Het panel beoordeelt de opleiding als volgt:

Bacheloropleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

Het visitatiepanel heeft het rapport ingezien en is akkoord met de inhoud. Namens het panel,

Prof. dr. Koen De Temmerman, voorzitter
Datum: 20-03-2026

Drs. Marieke Schoots, secretaris

Introductie

Procedure

Visitatie

De bacheloropleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur van de Radboud Universiteit werd op 8 en 9 december 2025 door een onafhankelijk peer review panel beoordeeld in het kader van de visitatiegroep WO Regiostudies 2. Dit cluster bestond uit 10 opleidingen van de Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit Amsterdam, Universiteit Leiden en Radboud Universiteit. De beoordeling verliep volgens de procedure en standaarden van het NVAO Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland (d.d. 1 april 2024).

In opdracht van het cluster WO Regiostudies 2 verzorgde evaluatiebureau Academion de begeleiding van de visitatie. Fiona Schouten trad op als coördinator van het cluster en Marieke Schoots trad op als secretaris bij de visitatie van de opleidingen van de Radboud Universiteit. Zij zijn door de NVAO gecertificeerd en als secretaris geregistreerd.

Panelsamenstelling

In samenspraak met de instellingen en opleidingen stelde Academion het visitatiepanel samen, rekening houdend met de expertise en onafhankelijkheid van de leden. Om de onderlinge consistentie tussen de beoordelingspanels binnen het cluster te versterken droeg de coördinator vanuit Academion zorg voor een gezamenlijke instructie voor de panelleden en een vergelijkbare beoordelingswijze bij alle bezoeken. Ook was deze consistentie een aandachtspunt bij alle afsluitende bijeenkomsten van panels tijdens de bezoeken. Ten slotte zorgde overlap in beoordelingspanels van de verschillende bezoeken in het cluster voor verdere versterking van de consistentie. De samenstelling van de panels was daarbij zo vormgegeven dat aan ieder bezoek minstens één panellid deelnam dat ook in een ander beoordelingspanel in het cluster zat.

De NVAO stemde op 7 augustus 2025 in met de samenstelling van het panel. De coördinator instrueerde de panelvoorzitter op 27 mei 2025 over diens rol binnen de visitatie volgens het Profiel van de voorzitter (NVAO, 2016).

Vorbereiding

De contactpersonen van de instelling stelden voor het visitatiebezoek een bezoekprogramma op in overleg met de coördinator (zie bijlage 3). De opleiding selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Daarnaast bepaalde de opleiding dat er tijdens het visitatiebezoek een ontwikkelgesprek zou plaatsvinden. Op basis van dit gesprek werd een apart ontwikkelverslag gemaakt.

In de aanloop naar de visitatie stuurde de opleiding een lijst van afgestudeerden over de studie jaren 2022-2023, 2023-2024 en 2024-2025 naar de coördinator. Uit deze lijst selecteerde de panelvoorzitter in samenspraak met de coördinator vijftien eindwerken van de opleiding. Daarbij hielden zij rekening met de spreiding van de eindcijfers en de beoordelaars. Voorafgaand aan het bezoek stelde de opleiding de geselecteerde eindwerken met bijbehorende beoordelingsformulieren beschikbaar aan het panel. Ook zond de opleiding het panel hun zelfevaluatie rapport en aanvullende stukken toe (zie bijlage 4).

De panelleden bestudeerden de ontvangen informatie en stuurden hun bevindingen op naar de secretaris. Het student-lid heeft geen eindwerken bestudeerd. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden. Kort voor de visitatie hield het panel een

vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van het zelfevaluatie-rapport, de gelezen eindwerken en de taakverdeling ter sprake kwamen. Ook werd het panel geïnformeerd over het van toepassing zijnde beoordelingskader, de werkwijze en de planning van de visitatie en rapportage.

Bezoek

Tijdens het visitatiebezoek sprak het panel met verschillende opleidingsvertegenwoordigers (zie bijlage 3). Ook bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopspreekuur. Van deze gelegenheid heeft niemand gebruik gemaakt. Het panel beëindigde de visitatie met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van de visitatie gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de voorlopige indrukken, algemene observaties en suggesties voor ontwikkelpunten van het panel presenteerde.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat voor aan de coördinator voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de secretaris het rapport naar de opleiding met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De secretaris paste de feitelijke onjuistheden in het rapport aan op aanwijzing van de panelvoorzitter. Vervolgens stelde het panel het rapport vast en stuurde de coördinator het naar de Faculteit der Letteren en de Radboud Universiteit.

Panel

Het panel dat de bacheloropleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur beoordeelde, bestond uit de volgende leden:

- Prof. dr. K. (Koen) De Temmerman, hoogleraar Klassieke Letterkunde aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, vakgroep Letterkunde, van de Universiteit Gent (België) [voorzitter];
- Em. prof. dr. E.A. (Emily) Hemelrijk, emeritus-hoogleraar Oude Geschiedenis aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. G. (Geert) Roskam, hoogleraar in Griekse Studies aan de Faculteit Letteren van de KU Leuven (België);
- T.C.C. (Thirza) Vis BA, research master student Classics and Ancient Civilizations aan de Universiteit Leiden [student-lid].

Alle panelleden, de secretaris en de instelling hebben een onafhankelijkheidsverklaring ondertekend en kunnen bevestigen dat de beoordeling in volledige onafhankelijkheid is uitgevoerd.

Informatie over de instelling en opleiding

Naam van de instelling:	Radboud Universiteit
Adres:	Houtlaan 4, 6525 XZ Nijmegen
Website:	www.ru.nl
BRIN-nummer:	21PM
Status van de instelling:	Bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	Positief
Naam van de opleiding:	B Griekse en Latijnse Taal en Cultuur
ISAT-nummer:	56003
Oriëntatie van de opleiding:	wo
Niveau van de opleiding:	Bachelor (NLQF 6)
Studielast in EC:	180 EC
Onderwijstaal:	Nederlands
Beroepsvereisten:	Nee
Afstudeerrichtingen:	-
Locatie:	Nijmegen
Variant:	Voltijd
Visitatiegroepindeling:	WO Regiostudies 2
Verleende graad:	BA
Inleverdatum NVAO:	1 mei 2026

Beschrijving van de beoordelingsstandaarden

Organisatie

De voltijd bacheloropleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur (GLTC) van de Radboud Universiteit in Nijmegen wordt aangeboden binnen de Faculteit der Letteren. De opleiding wordt aangestuurd door een facultaire onderwijsdirecteur, die voor de dagelijkse aansturing wordt bijgestaan door een opleidingsdirecteur en een opleidingscoördinator. De onderwijsdirecteur en de opleidingscoördinator zijn als docent bij het onderwijs betrokken. De organisatie van de opleiding is ten tijde van de visitatie in beweging: de genoemde aansturingsposities en -personen zijn recent veranderd. Ook is het curriculum sinds september 2025 aangepast onder druk van universitaire bezuinigingen met als belangrijkste doel rationalisatie en het verlagen van de werk- en studiedruk. Er zijn bijvoorbeeld minder lesweken (zes in plaats van zeven) in elk van de vier periodes en er worden vakken en toetsen samengevoegd. Ook wordt er verregaander samengewerkt met andere opleidingen in aanpalende domeinen, door gezamenlijk onderwijs aan te bieden om kostendekkend te zijn. In Standaard 2 en 3 wordt nader aandacht besteed aan de verschillende veranderingen in het curriculum.

Aanbevelingen van het vorige visitatiepanel

Tijdens de vorige visitatie in 2019 is de opleiding positief beoordeeld. Het toenmalige panel zag onder andere de volgende positieve punten: de sterke eigen profilering, het logisch opgebouwde programma, de begeleiding, het deskundige en betrokken docententeam, het systeem van toetsing, de goede kwaliteitsborging van toetsing en beoordeling, en de kwaliteit, het niveau en de originaliteit van de scripties. Verbeterpunten die het panel bij de vorige visitatie zag betroffen onder andere het uitdragen van het specifieke profiel, differentiatie binnen en innovatie van de werkvormen, internationale oriëntatie voor studenten en samenwerking met andere opleidingen en disciplines.

Het panel stelt vast dat de opleiding over deze aanbevelingen heeft gereflecteerd en deze heeft gebruikt om de opleidingskwaliteit te verbeteren. Het panel ziet dat de sterke punten zijn behouden en dat adviezen en aanbevelingen goed zijn opgepakt door de opleiding. Waar relevant worden bovenstaande punten bij de betreffende standaarden beschreven.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Profiel

De bacheloropleiding GLTC leidt studenten op tot academisch gevormde classici met een diepgaande kennis van de Griekse en Latijnse taal- en letterkunde en de cultuur van de Oudheid. De opleiding hanteert het concept van het zogenaamde 'driestromenland', waarbij een derde van de opleiding bestaat uit vakken gericht op de Griekse taal, een derde op de Latijnse taal en een derde op cultuurvakken met betrekking tot de Oudheid. Doordat oude geschiedenis, archeologie en antieke wijsbegeerte ruim aandacht krijgen in de opleiding, kunnen afgestudeerden GLTC de gelezen teksten plaatsen in hun cultuurhistorische context, en die context andersom ook aan de hand van antieke teksten duiden. De opleiding onderscheidt zich door de integratie van klassieke en provinciaal-Romeinse archeologie, zoals dat past bij de regio Nijmegen: in Nijmegen zijn vele overblijfselen te vinden van een vroegere Romeinse legioen vesting en stad.

Afgestudeerden beschikken over een academisch fundament waarmee zij kunnen doorstromen naar een masteropleiding, bijvoorbeeld de master Oudheidstudies, een Educatieve master of de onderzoeksmaster Historical, Literary and Cultural Studies van de Radboud Universiteit. Via een educatieve master (eventueel gecombineerd met een educatieve minor), kunnen alumni hun lesbevoegdheid voor de Griekse en Latijnse taal behalen. Ook andere beroepskeuzes zijn mogelijk, bijvoorbeeld binnen de culturele sector of de journalistiek.

Het panel ziet een helder profiel, dat onderscheidend is door de integratie van klassieke en provinciaal-Romeinse archeologie en het 'driestromenland'. Deze onderscheidende kenmerken worden door de opleiding goed uitgedragen richting (aspirant-) studenten, zo blijkt uit het gesprek met studenten. Het profiel biedt in de ogen van het panel brede mogelijkheden voor verdere studie in masteropleidingen en (daaropvolgende) carrières, onder andere als leraar klassieke talen.

Beoogde leerresultaten

Binnen de Faculteit Letteren wordt de volgende algemene onderwijsdoelstelling gehanteerd: de student doet relevante geesteswetenschappelijke kennis, inzicht en vaardigheden op, werkt aan academische vorming en wordt voorbereid op een verdere (studie-)loopbaan. Daarnaast heeft de GLTC-opleiding zes opleidingsspecifieke eindkwalificaties geformuleerd op basis van de Dublin-descriptoren (zie bijlage 1). Het panel vindt dat de eindkwalificaties het hierboven beschreven profiel reflecteren. Door de aansluiting van de eindkwalificaties op de Dublin-descriptoren en de herkenbare wetenschappelijke oriëntatie conformeert de opleiding zich tevens aan internationale eisen wat betreft het niveau van kennis en vaardigheden voor een bacheloropleiding. Het panel ziet het NLQF-niveau 6 gereflecteerd in de eindkwalificaties.

Externe spiegeling

De opleiding onderhoudt nauwe banden met het beroeps- en onderwijsveld om de eindkwalificaties te spiegelen aan de actualiteit. Ze doet dit bijvoorbeeld via regelmatig overleg en diverse samenwerkingen met de zusteropleidingen GLTC in Nederland (Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Leiden, Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit) en door afstemming met masteropleidingen waar GLTC-alumni terecht komen. Er is afstemming op het gebied van onderzoek (in het landelijke Onderzoeksinstituut Klassieke Oudheidstudiën OIKOS) en onderwijs, bijvoorbeeld bij consultatie van de opleidingen GLTC over de nieuwe vwo-eindexamens Griekse Taal en Cultuur en Latijnse Taal en Cultuur, of bij overleg over eindkwalificaties van de GLTC-opleidingen. Ook heeft de opleiding sterke banden met het voortgezet onderwijs: docenten van de opleiding GLTC van de Radboud Universiteit participeren bij het maken van examenbundels en leerboeken voor het vwo. Verder doceren drie docenten tevens in het middelbaar onderwijs. Ook zijn er goede contacten met de Vereniging Classici Nederland, de nationale beroepsvereniging voor leraren klassieke talen. Het panel concludeert dat de opleiding haar profiel en curriculum via deze ruime contacten en samenwerkingen goed kan spiegelen aan vergelijkbare opleidingen en het werkveld.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat de opleiding een onderscheidend profiel hanteert dat voor (aspirant-)studenten herkenbaar is. Die profilering kenmerkt zich door de integratie van klassieke en provinciaal-Romeinse archeologie en het zogenaamde 'driestromenland': een derde Griekse taal, een derde Latijnse taal en een derde cultuurvakken gericht op de Oudheid. Het profiel biedt in de ogen van het panel brede mogelijkheden voor verdere studie in masteropleidingen en (daaropvolgende) carrières, bijvoorbeeld, maar niet uitsluitend, als leraar klassieke talen. De opleiding hanteert de academische doelstelling van de Faculteit der Letteren en heeft daarnaast zes eigen eindkwalificaties opgesteld. Het panel vindt deze op het NLQF-niveau 6 geformuleerd met een wetenschappelijke oriëntatie.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 1 voldoet.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Curriculum

De eindkwalificaties zijn uitgewerkt in een driejarig voltijds curriculum dat –in lijn met het driestromenland– een gelijke verhouding aan verplichte vakken kent voor Griekse taal, Latijnse taal en cultuur van de Oudheid (zie bijlage 2). In het curriculum zorgen vier leerlijnen voor een logische verticale opbouw:

1. De kennisleerlijn is gericht op kennisverwerving en de toepassing van kennis, zowel wat betreft de talen als wat betreft cultuurwetenschappelijke thema's.
2. De onderzoeksleerlijn is gericht op het leren opzetten en uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek.
3. In de vaardighedenleerlijn trainen studenten hun algemene academische vaardigheden, waaronder schrijven, presenteren, discussiëren en het geven en verwerken van feedback.
4. In de verbredingsleerlijn verbreden studenten hun kennis en vaardigheden buiten (het vakgebied van) de eigen opleiding door keuzevakken en minoren te volgen.

Op het moment van de visitatie is de structuur van het opleidingsprogramma in verandering. Het bestaat ten eerste uit een major van 140 EC (verspreid over de drie studie jaren) met verplichte taal- en cultuurvakken die gezamenlijk de eindkwalificaties van de opleiding dekken. Daarnaast is er een minor van 40 EC (in jaar 3), die bestaat uit vaste onderdelen en keuzeruimte (één van vier thematische, interdisciplinair opgezette minoren in de Faculteit der Letteren over een actueel maatschappelijk thema, een educatieve minor (nodig voor toelating tot een lerarenopleiding), een buitenlandminor en een vrije minor). De wijzigingen die sinds kort zijn of binnenkort worden geïmplementeerd, zijn de volgende. Ten eerste wordt vanaf het studiejaar 2025-2026 de major teruggebracht van 140 EC tot 120 EC, waarnaast in het tweede studiejaar 30 EC keuzeruimte wordt geïntroduceerd. Studenten die een educatieve master willen volgen na hun bachelor, dienen deze keuzeruimte opleidingsspecifiek in te vullen om te voldoen aan het landelijk vastgestelde referentiekader voor lerarenopleidingen 'Vakinhoudelijk masterniveau herzien'. Daarnaast wordt de minor in het derde studiejaar met ingang van 2026-2027 teruggebracht van 40 EC tot 30 EC.

Het panel oordeelt positief over het curriculum en de duidelijke uitwerking daarvan in de studiehandleidingen voor studenten. De vakken hebben heldere leerdoelen, en worden in goede horizontale en verticale samenhang aangeboden. Het panel vindt dat de vakken inhoudelijk rijk en toekomstbestendig zijn. De taalvakken bieden voldoende diepgang en mogelijkheden voor studenten om lees- en schrijfvaardigheden te ontwikkelen. Het panel ziet dat de cultuurvakken een sterke interdisciplinaire insteek hebben, waarbij –in lijn met de profilering– ook de link met de Romeinse archeologie wordt gelegd. Studenten waarderen deze aandacht voor de (regionale) Romeinse archeologie in het curriculum. Het driestromenland is goed doorgevoerd in de verplichte vakken van de major en deze verplichte vakken dekken de eindkwalificaties af. De omvangrijke keuzeruimte zorgt ervoor dat studenten in ruime mate hun eigen interesses kunnen volgen.

Deze keuzeruimte acht het panel aan de andere kant ook relatief omvangrijk: een student kan in theorie sinds het studiejaar 2025-2026 60 EC van de 180 EC buiten de eigen opleiding volgen. De opleiding geeft aan dat dit in de praktijk waarschijnlijk niet of bijna niet zal gebeuren: men weet dat de meeste alumni leraar (willen) worden, waardoor het aannemelijk is dat de meeste studenten de keuzeruimte in het tweede studiejaar opleidingsspecifiek zullen invullen. Het panel stelt vast dat de verplichte opleidingsspecifieke vakken de eindkwalificaties dekken, maar vindt ook dat de theoretische mogelijkheid om 60 EC buiten de opleiding te volgen de opleidingskern wel beperkt maakt. Het panel raadt het opleidingsmanagement daarom aan om de keuzeruimte in het tweede studiejaar opleidingsspecifiek in te vullen, en hoopt dat de facultaire regelgeving daartoe de mogelijkheid zal bieden, zodat er meer tijd en ruimte voor het werken aan de eindkwalificaties komt en de toelating voor een educatieve master voor geen enkele student in het gedrang komt.

Studeerbaarheid en studievoortgang

De meeste studenten vinden de opleiding pittig maar studeerbaar binnen de gestelde studietijd. De taalvakken vragen meer tijd van studenten dan de cultuurvakken, zeker in het begin van de opleiding. Vanaf het tweede studiejaar ervaren studenten meer tijd en ruimte voor de cultuurvakken. Het panel vindt het programma voldoende studeerbaar.

De opleiding geeft aan niet tevreden te zijn over het studierendement: afhankelijk van het jaar, studeert iets minder of iets meer dan de helft van de studenten binnen 4 jaar (nominaal + 1 jaar) af. Dat wordt grotendeels verklaard doordat een deel van de studenten bewust kiest voor een langere studietijd: ze volgen een tweede bacheloropleiding, volgen extra vakken of werken tijdens hun studie (soms al als leraar). Het panel heeft begrip voor de keuzes van deze studenten, en ziet ook een langere studieduur bij vergelijkbare opleidingen. Toch ondersteunt het panel de maatregelen die de opleiding heeft ingezet: vanaf september 2026 besteedt de opleiding aandacht aan studievoortgang in de nieuwe leerlijn Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling (PPO) en de opleiding is van plan om de oorzaken van het rendement preciezer in kaart te brengen.

Onderzoeksvaardigheden

Studenten leren op geïntegreerde wijze onderzoeksvaardigheden en wetenschappelijke integriteit in het curriculum. In het eerstejaarsvak *Academische communicatieve vaardigheden* besteedt de opleiding aandacht aan plagiaat en fraude en er wordt in alle vakken waarin presentaties en schrijfopdrachten zitten, aandacht besteed aan het juist en correct verwerken en kritisch beoordelen van bronmateriaal en secundaire literatuur, met name ook wanneer deze informatie via het internet is verkregen. In de vakken *Theorie, methoden en technieken* (één in Ba 1 (*TMT cultuurvakken*) en één in Ba 2 (*TMT literatuur*)) wordt er nader ingegaan op onderzoeksvaardigheden. In het scriptiecolloquium in het derde jaar leren studenten onderzoeksvaardigheden specifiek gericht op hun eigen afstudeeronderzoek. Ook heeft de opleiding als expliciet uitgangspunt dat het onderwijs inhoudelijk zo veel mogelijk dient aan te sluiten bij onderzoeksprojecten waaraan docenten werken, wat volgens studenten inderdaad voortdurend gebeurt. Aan het begin van het scriptiecolloquium presenteren studenten hun onderzoeksvraag voor de bachelorscriptie aan de andere studenten en een docent, om zo een goede start te maken met hun scriptie. Vervolgens worden ze in het scriptiecolloquium ook tijdens het schrijven van de scriptie ondersteund op het gebied van onderzoeksvaardigheden en academisch schrijven. Daarnaast hebben studenten een individuele scriptiebegeleider, die studenten inhoudelijk begeleidt.

Het panel is positief over de in diverse vakken geïntegreerde aandacht voor onderzoeksvaardigheden en wetenschappelijke integriteit. De goede aansluiting van het onderwijs op actuele onderzoeksprojecten van docenten vindt het panel prijzenswaardig: voor studenten gaat de inhoud van de vakken hierdoor leven en ook de onderzoeksaanpak is leerzaam. Studenten waarderen dit, en voelen zich goed toegerust op het

gebied van onderzoek. Alumni geven bij het panel aan dat zij goed zijn begeleid tijdens hun scriptie, veel konden overleggen over onderwerpen voor de bachelorscriptie en goed terecht konden voor vragen en feedback in het scriptiecolloquium en bij de individuele scriptiebegeleider. Het panel concludeert op basis hiervan dat studenten goed worden begeleid bij het afstuderen.

Instroom en toelating

Alle studenten met een vwo-diploma en een vwo-certificaat Grieks of Latijn zijn toelaatbaar, zoals landelijk is afgesproken met de opleidingen GLTC. Ongeveer driekwart van de studenten heeft zowel Grieks als Latijn op vwo-niveau afgerond. Indien een student geen certificaat in Grieks of Latijn heeft, dan krijgt deze student in het eerste studiejaar één keer per week een extra grammaticales, in plaats van een aantal tekstgerichte vakken in de betreffende taal voor studenten die de taal al wel beheersen. Studenten die hier gebruik van hebben gemaakt, zijn over het algemeen tevreden en geven aan dat ze aan het einde van de studie op hetzelfde niveau zitten als de studenten die wel eindexamen in de betreffende taal hebben gedaan. Ook docenten bevestigen dat studenten hetzelfde taalniveau realiseren.

Studenten kiezen voor de Nijmeegse GLTC-opleiding vanwege de breedte van de opleiding vanuit het driestromenland, de aandacht voor Romeinse archeologie of de prettige sfeer. De opleiding kent al jaren een stabiele instroom van een twintigtal studenten per jaar. Het streven vanuit de universiteit is om 25 studenten per vak te hebben, en daarom besteedt de opleiding veel aandacht aan communicatie met en voorlichting aan leerlingen in het voortgezet onderwijs om de instroom te vergroten. De opleiding organiseert open dagen, bezoekt middelbare scholen in de regio. Aspirant-studenten kunnen ook proefstuderen en een dag meelopen in het reguliere eerstejaars curriculum. Verder doet de opleiding mee aan het talentenprogramma van het 'Pre-university college of society', waarbij leerlingen uit 5 of 6 vwo alvast sommige colleges mogen volgen en tentamen mogen doen. Als ze uiteindelijk voor de opleiding bij de Radboud Universiteit kiezen, krijgen ze vrijstelling voor de vakken die ze al succesvol hebben afgerond. Ook kunnen leerlingen uit de bovenbouw van het vwo kennismaken met klassieke talen via zogeheten Academia-lezingen: lezingen die op de Radboud Universiteit door docenten van de GLTC-opleiding worden verzorgd voor middelbare scholieren. De docenten van de opleiding geven bovendien regelmatig begeleiding aan vwo-leerlingen die profielwerkstukken over de Oudheid schrijven, en ook komen leerlingen op die manier in aanraking met de opleiding. Tot slot denkt de opleiding aan het opstarten van een deeltijdvariant om meer studenten te trekken, omdat de opleiding merkt dat ze soms geïnteresseerden treffen die werken en/of op latere leeftijd GLTC zouden willen studeren. Deze gedachte is van recente datum en nog niet nader verkend.

Het panel vindt dat de opleiding passende toelatingseisen hanteert en is positief gestemd over het feit dat studenten onder andere voor deze opleiding kiezen vanwege een aantal specifieke kenmerken die de opleiding in haar profilering benoemt. Het panel complimenteert de opleiding met de uitgebreide communicatie aan en betrokkenheid bij middelbare scholieren om zo de instroom en levensvatbaarheid van de opleiding te vergroten. De opleiding speelt volgens het panel goed in op de verschillende instromende studenten door een apart traject met intensiveringscolleges aan te bieden aan studenten die geen eindexamen in Grieks of Latijn hebben gedaan. Het panel vindt het idee van een deeltijdvariant interessant, omdat ook dit het voortbestaan van deze opleiding kan ondersteunen en het panel zich goed kan voorstellen dat hier een doelgroep voor is. Het panel adviseert het opleidingsmanagement om de mogelijkheden voor een deeltijdvariant nader te onderzoeken.

Onderwijsconcept

De opleiding omarmt het principe van student-activerend en 'student-centred' onderwijs door de inzet van activerende werkvormen waarbij de student verantwoordelijkheid dient te nemen voor het eigen leerproces. De kleinschaligheid van de opleiding maakt het goed mogelijk om activerende en interactieve werkvormen

te organiseren. Veruit de meeste lessen zijn werkcolleges, waarin er veel ruimte is voor discussie en het bespreken van opdrachten. Werkvormen die worden ingezet zijn bijvoorbeeld debatten, quizzen, vertaalopdrachten, peer reviews en presentaties. Het panel is positief over het kleinschalige activerende onderwijs en de daarbij passende interactieve en participatieve werkvormen, die veel ruimte bieden voor diepgang en academische vorming. Studenten ervaren veel variatie in de lesvormen, en veel ruimte voor eigen inbreng en vragen. Ook ziet het panel dat studenten echt verantwoordelijk worden gemaakt voor hun eigen leerproces, doordat ze worden aangesproken op hun zelfstandigheid en leren om kritisch te denken en eigen keuzes te maken.

In lijn met het faculteitsbeleid is de onderwijsstructuur in het studiejaar 2025-2026 aangepast: elke periode kent nu zes in plaats van zeven lesweken. Het doel hiervan is om het onderwijs gemakkelijker organiseerbaar, maar ook meer studeerbaar en werkbaar te maken. De studiebelasting per periode blijft hetzelfde, maar is wel anders gespreid: studenten hebben nu alle lessen en zelfstudietijd in de zes lesweken, en hebben in de zevende week tijd om zich voor te bereiden op de tentamenweek die aan het einde van elke periode plaatsvindt. Ook voor docenten biedt deze opzet een week met extra tijd voor overige taken dan lesgeven. De meeste docenten en studenten geven bij het panel aan dat zij zowel voor- als nadelen van deze nieuwe roosterstructuur zien. Ze ervaren inderdaad meer tijd en ruimte voor de voorbereiding op tentamens, maar zien ook dat ze in de zes lesweken harder moeten werken. Het panel raadt de opleiding aan om deze aanpassing goed te evalueren, om te zien of dit inderdaad een positief effect heeft op de studeerbaarheid en de kwaliteit van het onderwijs geborgd blijft.

AI-beleid

Ten tijde van de visitatie is een universiteitsbeleid voor het gebruik van 'generative artificial intelligence' (vanaf hier: AI) in ontwikkeling. De opleiding heeft vooruitlopend daarop richtlijnen voor AI-gebruik door studenten voor toetsen opgenomen in diverse studiehandleidingen (zie Standaard 3). Het panel heeft in de gesprekken met studenten en docenten gemerkt dat een deel van de studenten en docenten afwijzend staat tegenover AI, en de richtlijnen in de studiehandleidingen zijn veelal gericht op een verbod van het gebruik van AI. Het panel kan zich enige weerstand zeker voorstellen en herkent de argumenten van docenten dat er van de klassieke bronteksten al veel vertalingen zijn en AI in dat opzicht weinig tot niets toevoegt, maar vindt ook dat de opleiding verdergaand kan reflecteren op de rol van AI in onderwijs en onderzoek, omdat AI er nu eenmaal is en wel voor andere zaken dan vertalingen door studenten wordt gebruikt, bijvoorbeeld voor het schrijven van onderzoeksopdrachten, verslagen en reflecties. Ook vindt het panel dat docenten en studenten hun AI-geletterdheid verder zouden moeten ontwikkelen om zo ook de kansen die AI biedt voor hun (toekomstig) beroep en tijdens het studeren kritisch en constructief te benutten. Het panel raadt de opleiding aan om naast het wachten op de universitaire regels ook zelf aanvullend (en proactief) een beleid uit te stippelen met oog op de specifieke uitdagingen bij de opleiding zelf.

Informatievoorziening en begeleiding

Studenten worden onder andere geïnformeerd via een studiegids en studiehandleidingen, en door docenten in de lessen. In de studiehandleidingen worden studenten per vak geïnformeerd over onder andere leerdoelen, inhoud, werkvormen, literatuur en toetsing. Verder krijgen studenten een document getiteld *Overzicht Digitale Hulpmiddelen GLTC*, waarin digitale woordenboeken, encyclopedieën, tekstdatabases en vertalingen voor Griekse en Latijnse teksten worden opgesomd en beschreven. De informatievoorziening binnen deze opleiding kenmerkt zich volgens het panel door laagdrempeligheid en kleinschaligheid: studenten en docenten kennen elkaar en vinden elkaar gemakkelijk binnen en buiten de lessen om als er vragen zijn.

De begeleiding van studenten vindt allereerst plaats door de docenten. Zij zijn zowel in de lessen als daarbuiten bereikbaar voor studenten. Verder krijgt elke student vanaf het eerste studiejaar een mentor. Het mentoraat is erop gericht om studenten geleidelijk aan meer verantwoordelijkheid te laten nemen voor hun eigen leerproces. De mentoren, die tevens docent zijn in het eerste jaar, organiseren individuele en groepsbijeenkomsten met aandacht voor studievoortgang, academische vaardigheden en vakinhoudelijke ondersteuning. Vanaf het tweede studiejaar neemt de frequentie van de bijeenkomsten af. De begeleiding blijft verder aanwezig op verzoek, en via onder meer het schrijfdossier, waarin studenten hun ontwikkeling op het gebied van schriftelijke vaardigheden bijhouden en bespreken met de mentor. Vanaf september 2026 zal het mentoraat volgens facultair beleid worden onderbracht bij de nieuwe leerlijn Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling (PPO). Met deze vijfde leerlijn wil de opleiding het zelfvertrouwen en de zelfredzaamheid van studenten vergroten, een leven lang leren tot een vanzelfsprekendheid maken en studenten zich bewust maken van de eigen kwaliteiten, zodat zij zich na hun studie bewust zijn van hun positie in en waarde voor de maatschappij en arbeidsmarkt. Binnen PPO zal onder begeleiding van de mentoren aandacht worden besteed aan onder andere studievoortgang, het ontwikkelen van een academische attitude en het werken aan vaardigheden zoals regie nemen, communicatie en presentatie.

De opleiding beschikt over een studieadviseur met een vertrouwensfunctie. Deze ondersteunt studenten bij studieplanning, studiekeuzes en persoonlijke of studiegerelateerde vragen en verwijst indien nodig door naar voorzieningen binnen de afdeling Student Support van de Radboud Universiteit, waar onder andere studentenpsychologen, studentendecanen, studietrainers en studiekeuze- en loopbaanbegeleiders onderdeel van uitmaken. Studenten met een specifieke hulpvraag of functiebeperking kunnen op advies van een studentendecaan uitzonderingen aanvragen bij de studieadviseur of de deexamencommissie (zie Standaard 3) en de praktische implicaties met de studieadviseur bespreken. Studenten die een extra uitdaging willen, kunnen een programma van de Radboud Honours Academy volgen. Deze Academy biedt bijvoorbeeld eenjarige en tweejarige honoursprogramma's, honourslabs (korte, experimentele projecten waarin studenten aan de slag gaan met een actueel thema) en tweejarige individuele onderzoeksprojecten onder begeleiding van docenten GLTC. De studievereniging Sodalitium Classicum Noviomagense bevordert contact tussen ouderejaars en jongerejaars zodat jongerejaars ook daar informatie over hun studie kunnen halen. Daarnaast organiseert de studievereniging tentamentipsessies voor studenten.

Het panel vindt de uitgebreide en persoonlijke begeleiding een sterk punt van de opleiding. Docenten en begeleiders zijn volgens studenten zeer toegankelijk en bereikbaar, en ook buiten colleges om kunnen studenten binnenlopen op docentenkamers voor vragen en krijgen ze snel antwoord op e-mails. De studieadviseur wordt positief beoordeeld door studenten, omdat deze studenten goed verder helpt bij vragen en problemen. Voorzieningen voor studenten met een functiebeperking of specifieke ondersteuningsbehoefte zijn volgens het panel goed geregeld. Het mentoraat wordt doorgaans positief ervaren door studenten, hoewel zij wel verschillen zien tussen hoe de mentoren hun rol vervullen. In dat opzicht lijkt de komst van een meer gestructureerde opzet van het mentoraat via PPO voor studenten positief. Het panel heeft de opzet van PPO bestudeerd en vindt dat deze goed doordacht is. De informatievoorziening vanuit de opleiding is goed op orde volgens het panel; studenten zijn tevreden en het panel vindt het document *Overzicht Digitale Hulpmiddelen GLTC* behulpzaam. Vanuit de universiteit en faculteit zijn er ten tijde van de visitatie heel wat wijzigingen, zoals de leswekenstructuur en een verhuizing, evenals wijzigingen in het curriculum zoals eerder bij deze standaard is beschreven. Studenten zijn minder tevreden over de universiteitsbrede communicatie van deze veranderingen: ze ervaren bijvoorbeeld onduidelijkheid over waar ze docenten na de verhuizing kunnen vinden en hoe het werkt met herkansingen na curriculumwijzigingen. In de opleiding kunnen zij echter goed terecht met dergelijke vragen, en krijgen zij ook de antwoorden die ze zoeken. Het panel adviseert het opleidingsmanagement om alert te zijn op de

verschillende communicatielijnen van hoger af in deze periode van verandering, zodat de informatievoorziening aan studenten wordt verbeterd.

Internationalisering en externe oriëntatie

De opleiding biedt studenten een internationale oriëntatie. Dat gebeurt door de studie van oude talen en culturen te verbinden met de internationale context in het heden. Studenten kunnen er bijvoorbeeld voor kiezen om hun minorruimte in te buitenland in te vullen. Daar maken enkele studenten per jaar gebruik van; zij gaan bijvoorbeeld naar Rome via het Koninklijk Nederlands Instituut Rome. De opleiding werkt binnen de Faculteit der Letteren samen met andere opleidingen, zoals de bachelor Geschiedenis en bacheloropleidingen in andere vreemde talen, bij het aanbieden van keuzevakken en minoren. Het panel concludeert dat de opleiding voldoende aandacht besteedt aan internationale oriëntatie en studenten die dat willen ook voldoende mogelijkheden biedt om internationale ervaring op te doen. Ook ziet het panel dat de opleiding inmiddels in ruime mate samenwerkt met andere opleidingen.

Kwaliteit docententeam

Bij de opleiding werken 15 docenten, die allemaal gepromoveerd zijn en van wie er 4 hoogleraar zijn. Alle docenten bezitten een Basis Kwalificatie Onderwijs (BKO). Docenten houden hun kennis up-to-date onder andere door aan onderzoeksprojecten te werken, gymnasia te bezoeken en scholing te volgen voor onder andere het mentorschap en coachend begeleiden. Voor vakken Oude Geschiedenis en Antieke Wijsbegeerte zet de opleiding docenten in van de opleiding Geschiedenis en de Faculteit Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen. Voor gastcolleges en het organiseren van buitenlandervaringen voor studenten onderhoudt de opleiding een netwerk van buitenlandse docenten. Het team ziet elkaar veel op informele wijze, waarbij wordt afgestemd over onderwijs, toetsing en het curriculum. Ook geeft elke docent elk jaar meerdere lessen gezamenlijk met een collega-docent om van elkaar te leren en op elkaar afgestemd te blijven. Vanaf 2026 wordt er een nieuwe kwaliteitscyclus ingevoerd, waarbij docenten ook elkaars lessen gaan bijwonen.

Het panel spreekt over een geëngageerd docententeam met uitstekende vakinhoudelijke en didactische expertise. De docenten kenmerken zich daarnaast door een hoge mate van betrokkenheid bij de opleiding en de studenten. Ook wil het panel graag benoemen dat het onder de indruk is van het opleidingsmanagement, dat in tijden van bezuinigingen en veranderingen lastige afwegingen en keuzes moet maken. In die keuzes stelt het opleidingsmanagement de onderwijskwaliteit voorop. Bovendien kon zowel opleidings- als faculteitsmanagement open en reflectief met het panel spreken over de uitdagingen die er zijn. Er zijn twee senior docenten archeologie die binnenkort met pensioen gaan. Het panel heeft vernomen dat nog niet is bepaald of deze docenten vervangen kunnen worden en adviseert het faculteitsbestuur om dit wel te doen om het team inhoudelijk op sterkte te houden, zeker aangezien Romeinse archeologie binnen de opleiding (en de faculteit) een groeiende belangstelling van (aspirant-)studenten geniet.

Overwegingen

Alles overziend concludeert het panel dat de onderwijsleeromgeving studenten in staat stelt om de beoogde eindkwalificaties op het bachelorniveau te realiseren. De eindkwalificaties zijn vertaald in een inhoudelijk actueel, samenhangend en logisch opgebouwd curriculum met duidelijke leerdoelen per vak. Positief is de geïntegreerde aandacht voor onderzoeksvaardigheden en de sterke koppeling met actuele onderzoeksprojecten van docenten. Studenten en alumni geven aan zich hierdoor goed voorbereid te voelen op het afstuderen via de bachelorscriptie. De begeleiding van de afstudeerscriptie vindt het panel goed. De internationale oriëntatie is passend en studenten hebben voldoende mogelijkheden om internationale ervaring op te doen. De verplichte onderdelen van de major dekken de eindkwalificaties af en het concept van het 'driestromenland' wordt hierin consistent doorgevoerd. Het panel herkent de profilering van de

opleiding duidelijk in het curriculum, met name in de interdisciplinaire cultuurvakken met aandacht voor (regionale) Romeinse archeologie, die ook door studenten worden gewaardeerd. De keuzeruimte stelt studenten in staat hun interesses te volgen en zich interdisciplinair te verbreden. Het panel plaatst hierbij de kanttekening dat studenten in theorie een aanzienlijk deel van het programma buiten de opleiding kunnen volgen. Hoewel de eindkwalificaties via de verplichte vakken worden geborgd, adviseert het panel om de keuzeruimte in het tweede studiejaar opleidingsspecifiek in te vullen om de opleidingskern te versterken en de aansluiting op een educatieve master voor alle studenten te borgen. Het AI-beleid richt zich momenteel vooral op restricties en het panel beveelt de opleiding aan om proactiever te reflecteren op de rol van AI in onderwijs en onderzoek om -naast een universiteitsbeleid- tot een opleidingsspecifiek beleid te komen, waarbij de AI-geletterdheid van studenten en docenten verder wordt ontwikkeld.

De opleiding hanteert passende toelatingseisen en speelt via een apart traject met intensiveringscolleges adequaat in op verschillen in instroom wat betreft taalbeheersing. De begeleiding is een sterk punt van de opleiding: docenten, de studieadviseur en mentoren geven goede, persoonlijke en toegankelijke begeleiding. Het panel is positief over het kleinschalige, activerende onderwijs en de gevarieerde werkvormen, die ruimte bieden voor academische vorming, zelfstandigheid en kritisch denken. Het programma is studeerbaar, maar het rendement is naar mening van de opleiding te laag. Het panel waardeert de plannen om het rendement nader te analyseren en hierin de nieuwe leerlijn Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling gerichte aandacht aan te gaan besteden. Het panel waardeert het betrokken en deskundige docententeam en het opleidingsmanagement dat, ondanks externe druk, de onderwijskwaliteit vooropstelt. Het panel adviseert het faculteitsbestuur om de continuïteit van de archeologische expertise te borgen.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 2 voldoet.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsbeleid

De opleiding volgt het Toetsbeleid van de Faculteit der Letteren. In het Toetsbeleid worden onder andere de functies van toetsen en handvatten voor het ontwikkelen van toetsen en toetsbekwaamheid beschreven. In het beleid wordt duidelijk dat de faculteit drie functies van toetsing belangrijk vindt: 'beslissen' (summatieve toetsing), 'leren' (formatieve evaluatie) en 'evalueren' (kwaliteitsverbetering van het onderwijs). Vanuit de lerende functie stimuleert de faculteit formatieve evaluatie en feedbackgeletterdheid, en bijvoorbeeld afwisseling in – op authentieke situaties gebaseerde – toetsvormen zodat studenten op verschillende manieren worden uitgedaagd om zowel kennis als vaardigheden te laten zien. Het facultaire beleid is nader uitgewerkt in een Toetsplan en Toetsprotocol voor de opleiding. Regelingen rondom toetsing en beoordeling zijn vastgelegd in een Onderwijs- en Examenregeling (OER) voor de opleiding. Het panel vindt dat de opleiding een stevig en gedetailleerd beleid voor toetsing heeft, dat logisch voortvloeit uit het faculteitsbeleid.

Toetsing en beoordeling

De opleiding toetst met name via schriftelijke tentamens, en daarnaast wordt een aantal vakken getoetst met werkstukken. Een werkstuk kent verschillende vormen: bijvoorbeeld een portfolio met verschillende schrijfopdrachten of een interdisciplinaire opdracht. Ook biedt de opleiding studenten voor verschillende vakken een formatief evaluatiemoment aan: studenten kunnen dan feedback krijgen zonder dat de toets meetelt voor de beoordeling. Dit betreft bijvoorbeeld grammaticaquizen en vertaalopdrachten. Alle schriftelijke tentamens worden ontwikkeld op basis van het vierogenprincipe. De feedback van een collega-examinator wordt altijd verwerkt voordat de toets wordt afgenomen. In het docententeam van deze opleiding wordt regelmatig informeel afgestemd over de toetsing en beoordelingscriteria. Ook in de formele stafoverleggen is toetsing onderwerp van gesprek en verder is de opleiding voornemens om op korte termijn kalibratiebijeenkomsten voor bachelorscripties te organiseren. Voor alle toetsen is er een antwoordmodel (schriftelijke tentamens) of een beoordelingsformulier (andere toetsen). Het vorige visitatiepanel heeft de opleiding aangeraden om ook met rubrics te gaan werken voor de beoordeling van werkstukken maar de opleiding heeft er bewust voor gekozen om dit niet te doen omdat examinatoren dit geen meerwaarde vinden voor de student: het kan volgens hen schijnzekerheid bieden, terwijl een meer op de specifieke toets en student gerichte beoordeling in hun ogen waardevoller is voor de student.

Het panel oordeelt positief over de toetsing en beoordeling. De toetsen zijn valide en passen als zodanig bij de betreffende eindkwalificaties en leerdoelen. Procedures voor toetsen en beoordelen worden zorgvuldig gevolgd door de opleiding. Studenten zien verschillen in vraagstelling tussen examinatoren voor de schriftelijke tentamens, maar vinden dat ze goed worden geïnformeerd over wat er van hen wordt verwacht bij toetsen. Er is bovendien een goede afstemming tussen examinatoren. Het panel trekt hier de conclusie uit dat toetsen en beoordelingen voldoende transparant en betrouwbaar zijn. Het panel heeft vernomen dat er vanwege bezuinigingen vanaf het huidige studiejaar bepaalde schriftelijke tentamens zijn samengevoegd. Studenten zien op tegen de samengevoegde tentamens: ze moeten veel stof ineens beheersen. Het panel wijst erop dat meer afwisseling in de toetsvormen en minder omvangrijke theorie tentamens de ontwikkeling van studenten ten goede komen. Daarnaast adviseert het panel om in lijn met het facultaire toetsbeleid meer afwisseling in beroepsauthentieke toetsvormen te creëren om de ontwikkeling van studenten te stimuleren. Het panel ziet dat formatieve evaluatiemomenten en feedback goed zijn ingebed; deze bieden studenten wel een gevarieerde oefening met de toetsstof en waardevolle leermomenten, zo bevestigen ook studenten. Een punt van aandacht in het toetsbeleid is het beleid voor AI: in het toetsbeleid is hier niets over opgenomen en in de studiehandleidingen is met name een verbod op het gebruik van AI voor het schrijven van werkstukken opgenomen, wat niet controleerbaar is. Het panel raadt de opleiding aan om op korte termijn een opleidingsspecifiek beleid voor het gebruik van AI bij toetsing te ontwikkelen (zie ook de aanbeveling bij Standaard 2).

Beoordeling afstuderen

De bachelorscriptie wordt beoordeeld door twee examinatoren: de begeleider en een tweede onafhankelijke examinator. Beide examinatoren vullen een eigen formulier in, waarna zij op basis van middeling of overleg tot een gezamenlijke beoordeling komen. Bij eventuele onenigheid tussen de begeleider en de tweede beoordelaar met betrekking tot de beoordeling, en ook wanneer het verschil in beoordeling 1,5 punt of meer is, wijst de examencommissie een derde, beslissende, beoordelaar aan. Het panel vindt de beoordelingsprocedure voor bachelorscripties goed ingericht en ziet dat deze consequent wordt toegepast bij de beoordelingen van de scripties. De beoordelingsformulieren bestaan volgens het panel uit heldere en logische criteria. Het panel ziet ook dat de formulieren zorgvuldig en uitgebreid worden ingevuld door de examinatoren. Het panel herkent zich bovendien in de gegeven oordelen voor de bachelorscripties.

Kwaliteitsborging toetsing en beoordeling

De Faculteit der Letteren heeft een facultaire examencommissie die de kwaliteit van toetsing en beoordeling bewaakt. De facultaire examencommissie komt zes keer per jaar bijeen en heeft een aantal faculteitsbrede taken zoals het aanwijzen van examinatoren, het borgen van de kwaliteit van toetsen via verslagen van de toetsadviescommissie (zie verderop bij deze Standaard) en advies en aanwijzingen geven over het toetsbeleid. In de facultaire examencommissie zit een extern lid vanuit de Universiteit Utrecht en daarnaast is er minimaal één lid vanuit elke opleiding. De facultaire examencommissie mandateert diverse borgingstaken, met name het behandelen van verzoeken van studenten, aan een dealexamencommissie van de universiteitsafdeling Geschiedenis, Kunstgeschiedenis en Oudheid, waar GLTC onder valt. De voorzitter van de dealexamencommissie is docent bij GLTC en tevens lid van de facultaire examencommissie. Ook de secretaris van de dealexamencommissie is docent bij GLTC.

Onder aansturing van de facultaire examencommissie controleert de toetsadviescommissie eens per twee jaar de kwaliteit van een aantal toetsen en beoordelingen van de opleiding, waaronder ook de scripties. De commissie bestaat uit een lid van de facultaire examencommissie, een toetsdeskundige en docenten. De toetsadviescommissie bekijkt zowel de toetsvragen en -opdrachten, als de gegeven feedback en beoordelingen. De toetsadviescommissie bepaalt in overleg met de dealexamencommissie, de facultaire examencommissie en de opleidingsdirecteur welke toetsen er bekeken worden. De bevindingen van de toetsadviescommissie worden besproken in de vergaderingen van de facultaire examencommissie, via een Teamsomgeving gedeeld met examinatoren en er is tevens goed en regelmatig contact over adviezen tussen de toetsdeskundige en het opleidingsmanagement. De toetsadviescommissie heeft hierdoor zicht op de opvolging van adviezen binnen de opleiding. De toetsadviescommissie heeft inmiddels vastgesteld dat toetsinformatie over het algemeen compleet is en dat het vierogenprincipe bij het ontwikkelen van tentamens consequent wordt toegepast. Adviezen van de commissie zijn om minder focus te leggen op schriftelijke toetsen en leerdoelen gericht op participatie en academische vaardigheden meer en gericht met andere toetsvormen te gaan toetsen.

Het panel stelt vast dat de facultaire examencommissie de kwaliteit van toetsing en beoordeling volgens de wettelijke vereisten borgt. De dealexamencommissie heeft met twee leden vanuit GLTC een goed zicht op de kwaliteit van toetsing en beoordeling binnen GLTC, en kan verzoeken van studenten behandelen vanuit de aanwezige vakspecifieke kennis. Over de toetsadviescommissie vindt het panel dat ze goed functioneert en voor een structurele monitoring van de kwaliteit van toetsen en beoordelingen zorgt. Er is voldoende zicht op het opvolgen van adviezen vanuit de toetsadviescommissie en het panel herkent de adviezen die deze toetsadviescommissie geeft. Wat betreft AI, merkt het panel dat ook de examen- en toetsadviescommissie wachten op een universitair beleid, en nu vooral een verbod proberen te hanteren (zie de eerdere aanbeveling bij Standaard 2). Het panel raadt de commissies aan om hier proactiever in te zijn en een breder standpunt in te nemen.

Overwegingen

De opleiding beschikt over een stevig en gedetailleerd toetsbeleid dat is verbonden met het facultaire beleid. Een aandachtspunt in het beleid vormt het ontbreken van een uitgewerkt beleid voor het gebruik van AI bij toetsing. Het panel oordeelt positief over de opzet en uitvoering van toetsen en beoordelingen. De toetsen sluiten goed aan bij de eindkwalificaties en leerdoelen, en zijn daarmee valide. Procedures voor toetsing en beoordeling worden zorgvuldig gevolgd, onder meer via het vierogenprincipe en structurele afstemming tussen examinatoren. De toetsing is voldoende transparant voor studenten en beoordelingen zijn voldoende betrouwbaar. De opleiding zet met name schriftelijke tentamens in en vanwege bezuinigingen zijn enkele schriftelijke tentamens samengevoegd. Studenten en panel ervaren dit als minder wenselijk in het kader van de studeerbaarheid omdat het veel stof ineens betreft. Het panel adviseert het opleidingsmanagement om te

blijven streven naar een studeerbaar toetsprogramma, waarbij ook voldoende variatie aan studenten wordt geboden in toetsvormen. Het panel waardeert dat formatieve evaluatiemomenten en feedback structureel zijn ingebed: deze zorgen voor betekenisvolle leermomenten voor studenten. De beoordelingsprocedure voor bachelorscripties is zorgvuldig ingericht en wordt consequent toegepast. De beoordelingsformulieren bestaan uit heldere en logische criteria, worden uitgebreid ingevuld en de toegekende oordelen zijn herkenbaar voor het panel. De facultaire en de examencommissie borgen de kwaliteit van toetsing en beoordeling gezamenlijk conform de wettelijke vereisten. De onder de facultaire examencommissie functionerende toetsadviescommissie functioneert goed en zorgt voor een structurele monitoring van de kwaliteit van toetsing en beoordeling.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 3 voldoet.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Gerealiseerd niveau

Het panel heeft voorafgaand aan het visitatiebezoek vijftien afstudeerdossiers bestudeerd. Deze afstudeerdossiers bestaan uit de bachelorscriptie met ingevulde beoordelingsformulieren. Afgestudeerden realiseren de eindtermen op het NLQF-niveau 6 volgens het panel. Het panel vindt de afstudeerscripties van een goed academisch en taalkundig niveau. De scripties laten zien dat studenten goede onderzoeksvaardigheden hebben: studenten zijn in staat om een onderzoeksvraag te formuleren en die vervolgens te exploreren op basis van een kritische analyse van primaire en secundaire literatuur in het Grieks of Latijn. De onderwerpen van de scripties zijn origineel, waarbij studenten persoonlijke accenten leggen binnen het vakgebied. Ook zijn de scripties helder opgezet en goed geschreven.

Functioneren afgestudeerden

Alumni studeren bijna allemaal door in een masteropleiding, veelal de tweejarige educatieve master, de eenjarige master Oudheidstudies en de research master Historical, Literary and Cultural Studies (HLCS) van de Radboud Universiteit. De opleiding heeft goede contacten met de masteropleidingen Oudheidstudies en HLCS. Na de master Oudheidstudies kunnen alumni nog kiezen voor een eenjarige educatieve master. Veruit de meeste alumni volgen de een- of tweejarige educatieve master en komen in het voortgezet onderwijs terecht als leraar klassieke talen. Andere alumni komen bijvoorbeeld terecht in de trainingsbranche, bij de overheid of in de journalistiek. Om zich te oriënteren op vervolgopleidingen en carrières organiseert de Radboud Universiteit periodiek een mastermarkt voor studenten, waar de studenten erg tevreden over zijn. Ook wordt er binnen het mentoraat regelmatig gesproken over vervolgstappen na de bacheloropleiding GLTC. Het panel vindt het positief dat de opleiding aandacht besteedt aan de verschillende loopbaanmogelijkheden voor studenten. De aansluiting op vervolgmasters binnen de Radboud Universiteit is goed, zo verneemt het panel van alumni.

Overwegingen

Het panel concludeert dat studenten de eindtermen op het NLQF-niveau 6 realiseren. De afstudeerscripties laten originele onderwerpen zien, waarbij studenten mooie eigen accenten kunnen leggen. Studenten tonen goede taalvaardigheden en onderzoeksvaardigheden, en kunnen hun onderzoek op heldere wijze schriftelijk

rapporteren. Alumni kunnen diverse vervolgmasters en (daarna) carrièrepaden kiezen, waarbij het leraarschap het meest frequent voorkomt. Andere alumni komen bijvoorbeeld terecht bij de overheid of in de journalistiek. Om zich te oriënteren op vervolgopleidingen en carrières organiseert de Radboud Universiteit periodiek een mastermarkt voor studenten en wordt er binnen het mentoraat regelmatig gesproken over vervolgstappen na de bacheloropleiding GLTC.

Conclusie

Het panel oordeelt dat de opleiding op standaard 4 voldoet.

Eindoordeel

Het panel oordeelt dat de bacheloropleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur voldoet aan alle standaarden. Het eindoordeel van het panel over de bacheloropleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur is om die reden positief.

Aanbevelingen

1. Vul de keuzeruimte in het tweede studiejaar opleidingsspecifiek in, zodat er meer tijd en ruimte worden gereserveerd voor het werken aan de eindkwalificaties en de toelating voor een educatieve master voor geen enkele student in het geding komt.
2. Evalueer de curriculumaanpassing waarbij zes in plaats van zeven lesweken worden aangeboden, om te zien of dit inderdaad een positief effect heeft op de studeerbaarheid en de kwaliteit van het onderwijs.
3. Ontwikkel en implementeer een opleidingsspecifiek AI-beleid voor het onderwijs en de toetsing en stimuleer AI-geletterdheid onder studenten en docenten met het oog op een kritische en constructieve omgang met AI.
4. Zorg voor een volledige vervanging van de twee senior docenten archeologie die binnenkort met pensioen gaan, zodat het docententeam op inhoudelijke sterkte blijft.

Bijlage 1. Beoogde leerresultaten

Het doel van alle opleidingen binnen de Faculteit der Letteren is de student relevante geesteswetenschappelijke kennis, inzicht en vaardigheden bij te brengen, academisch te vormen en voor te bereiden op een verdere (studie-)loopbaan.

In aanvulling op de faculteitsbrede eindtermen beoogt de opleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur met de volgende opleidingsspecifieke eindtermen na te streven dat:

1. de afgestudeerde wetenschappelijk gefundeerde kennis bezit van en inzicht heeft in de belangrijkste aspecten van de talen Grieks en Latijn. De afgestudeerde kan bronteksten zelfstandig lezen met een doelmatig gebruik van woordenboeken en commentaren. De afgestudeerde kan de ontwikkeling van beide talen beschrijven en historische en regionale taalkundige verschillen benoemen.
2. de afgestudeerde wetenschappelijk gefundeerde kennis van de voornaamste Griekse en Latijnse literaire werken bezit uit verschillende periodes, genres en regio's. De afgestudeerde beheerst de methoden en technieken om deze in hun context te analyseren en is in staat hierbij relevante antieke en moderne literatuurtheoretische concepten te betrekken.
3. de afgestudeerde wetenschappelijk gefundeerde kennis bezit van de hoofdlijnen van de antieke cultuur en tradities. De afgestudeerde kan de kennis en vaardigheden op het terrein van de Klassieke en Provinciaal-Romeinse Archeologie, de Oude Geschiedenis en de Antieke Wijsbegeerte toepassen op onderzoek binnen deze richtingen, maar ook als interpretatiekader voor Griekse en Latijnse teksten.
4. de afgestudeerde onder begeleiding een relevant, specifiek vraagstuk uit het vakgebied van de Griekse en Latijnse Taal en Cultuur kan onderzoeken met behulp van passende onderzoeksmethoden. De afgestudeerde kan een probleem afbakenen, deelvragen formuleren, deze theoretisch en empirisch onderzoeken met behulp van relevante bronnen, en de afgestudeerde kan in correct Nederlands verslag doen van de onderzoeksresultaten in een helder gestructureerde, academische stijl. Analyse en onderbouwing getuigen van een onderzoekende houding en van een methodische en kritische verwerking van de kennisbasis van het vakgebied.
5. de afgestudeerde diens eigen werkzaamheden kan organiseren, zowel individueel als in teamverband. De afgestudeerde kan de werkzaamheden, mede op basis van feedback van anderen, evalueren. De afgestudeerde kan lacunes in diens eigen deskundigheid signaleren en maakt weloverwogen keuzes voor de vervolgstudie.
6. de afgestudeerde exemplarisch kan benoemen hoe de ontwikkeling van het vakgebied samenhangt met ontwikkelingen binnen verwante (geesteswetenschappelijke) disciplines.

Bijlage 2. Opleidingscurriculum

Vakcode	Cursusnaam	EC
B1		
LET-GLTCB101	Griekse grammatica 1	5
LET-GLTCB102	Griekse grammatica 2	5
LET-GLTCB103A	Griekse teksten 1	2,5
LET-GLTCB103B	Griekse teksten 2	2,5
LET-GLTCB104A	Griekse teksten 3	2,5
LET-GLTCB104B	Griekse teksten 4	2,5
LET-GLTCB105	Latijnse grammatica 1	5
LET-GLTCB106	Latijnse grammatica 2	5
LET-GLTCB107A	Latijnse teksten 1	2,5
LET-GLTCB107B	Latijnse teksten 2	2,5
LET-GLTCB108A	Latijnse teksten 3	2,5
LET-GLTCB108B	Latijnse teksten 4	2,5
LET-GLTCB109	Meesterwerken uit de antieke Literatuur	5
LET-GLTCB113	Klassieke mythologie in tekst en beeld	5
LET-GLTCB114	Griekse en Romeinse archeologie	5
LET-GLTCB115	Oude geschiedenis	5
LET-GLTCB112	Academische communicatieve vaardigheden (bij 113)	0
B2		
LET-GLTCB219	Griekse letterkunde 1: epiek	2,5
LET-GLTCB220	Griekse letterkunde 2: tragedie	2,5
LET-GLTCB221	Latijnse letterkunde 1: epiek	2,5
LET-GLTCB222	Latijnse letterkunde 2: retorica	2,5
LET-GLTCB206	Vroegchristelijk Grieks en Latijn	5
LET-GLTCB228	Theorie, methoden en technieken van de Griekse en Romeinse literatuur	5
LET-GLTCB223	Griekse taalkunde 1	2,5
LET-GLTCB224	Griekse taalkunde 2	2,5
LET-GLTCB225	Latijnse taalkunde 1	2,5
LET-GLTCB226	Latijnse taalkunde 2	2,5
LET-GLTCB227	Antieke wijsbegeerte 1	5
LET-GLTCB231	Antieke wijsbegeerte 2	5
LET-GLTCB229	Bachelorwerkcollege	5
LET-GLTCB228	Theorie, methoden en technieken van de klassieke cultuurvakken	5
Keuze	Variabel	10 (2x5)
B3		
LET-GLTCB301	Interdisciplinair werkcollege	5
LET-GLTCB307	Griekse letterkunde 3: Hellenistische poëzie	2,5
LET-GLTCB308	Latijnse letterkunde 3: Lyriek en elegie	2,5
Verschillende codes	Bachelorscriptie Griekse en Latijnse taal en cultuur	10

OVERIG		
LET-GLTCB306	Bachelorscriptiecolloquium	0
LET-GLTCBICGG	Intensiveringscursus Griekse grammatica	(5)
LET-GLTCBICLG	Intensiveringscursus Latijnse grammatica	(5)

Bijlage 3. Bezoekprogramma

8 december

11:30-11:45	Ontvangst panel
11.45-12.30	Intern overleg panel
12.30-13.00	Lunch
13.00-13.45	Opleidingsmanagement beide opleidingen
13.45-14.15	Intern overleg panel
14.15- 15.00	Studenten B GLTC
15.00- 15.45	Docenten B GLTC
15.45- 16.15	Intern overleg panel
16.15- 17.00	Studenten en alumni M Oudheidstudies
17.00-17.45	Docenten M Oudheidstudies
17.45-18.15	Intern overleg panel

9 december

09.00-09.15	Aankomst panel
09.15-09.45	Intern overleg panel
09.45- 10.30	Examencommissie
10.30- 12.00	Intern overleg panel/opstelling bevindingen
12.00- 12.45	Eindgesprek management
12.45-13.45	Lunch
13.45-14.30	Intern overleg panel/opstelling bevindingen
14.30-15.30	Ontwikkelgesprek
15.30- 16.00	Mondelinge rapportage, gevolgd door borrel

Bijlage 4. Geraadpleegde materialen

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 15 eindwerken van de bacheloropleiding Griekse en Latijnse Taal en Cultuur bestudeerd. De gegevens van de eindwerken zijn op aanvraag beschikbaar bij Academion.

Daarnaast heeft het panel voor en tijdens het bezoek onder andere de volgende materialen geraadpleegd:

- Zelfevaluatie-rapport
- Scripties inclusief beoordelingsformulieren
- Onderwijs- en Examenregeling 2025-2026
- Cursusdossiers:
 - Bachelorwerkcollege Griekse en Romeinse Historiografie
 - Latijnse teksten 1
 - Identiteit in de Oudheid
- Studiegids (instructies)
- Toetsbeleid
 - Toetsbeleid Faculteit der Letteren tot 1 september 2025
 - Toetsbeleid Faculteit der Letteren vanaf 1 september 2025
- Examencommissie
 - Jaarverslag Facultaire Examencommissie
 - Documentatie Facultaire Examencommissie Faculteit der Letteren, Radboud Universiteit
 - Protocollen deexamencommissie
 - Rapport Toetsadviescommissie GLTC 2025
- Herziening curriculum voor onderwijsbezoeken
- Informatie over GenAI voor studenten
- Richtlijnen GenAI in het onderwijs voor docenten
- Lijst digitale hulpmiddelen GLTC
- Protocol bachelorscriptietraject 2024-2025
- Richtlijnen bronvermelding
- PPO in het GLTC-onderwijs
- Notulen opleidingscommissie bachelor en master 2024-2025
- Vademecum Kwaliteitszorg
- Werkvelden GLTC
- Kengetallen instroom, inschrijvingen en rendementen